

»Brez revolucionarne teorije ni revolucionarne prakse«

V zadnjem obdobju je bil dosežen na področju idejnopolitičnega usposabljanja napredek, tako v osnovnih organizacijah ZK kot na nivoju občinske konference. Ne moremo pa biti zadovoljni, če razmere na tem področju ocenjujemo z vidika nalog pri uveljavljanju družbene vloge ZK, z idejno in politično akcijo članstva in organizacij ZK v današnjih in jutrišnjih družbeno-ekonomskih in idejnopolitičnih razmerah.

Del članstva in organizacij ZK še ne dojema idejnopolitičnega usposabljanja kot sestavnega dela in pogoja uspešnosti boja za spreminjanje družbenih razmer. Ta del članstva ne upošteva, da se v pogojih socialističnega samoupravljanja vodilna idejnopolitična vloga zveze komunistov potrjuje le skozi konkretno utrjevanje odločujoče vloge delavskega razreda v sistemu družbene reprodukcije.

Lahko bi zapisali, da ZK ustvarja odločujoč vpliv na družbena gibanja v taki meri, kolikor je sposobna z organiziranim delovanjem, z idejami in politiko gibati in usmerjati vse socialistične sile v družbi.

Svoje akcije pa ZK ne bi mogla naravnati uspešno, če ne bi imela izdelane jasne ideologije. Ta pa ne nastaja v forumih in kabinetih, marveč je proizvod tako teorije marksizma kot neposredne družbene akcije delavskega razreda. Potrebno je razumeti, da ideologija ZK ne izvira spontano in samodejno iz družbenega gibanja, torej da ne nastaja stihijsko na podlagi neposrednega interesa delavskega razreda oz. njegovih delov.

Ideologija, če hoče imeti revolucionarni značaj, mora biti zasnovana na znanstvenem socializmu. Odkrivali se mora povezanost konkretnih interesov posameznih delov delavskega razreda s celoto; povezovali se morajo neposredni interesi z zgodovinskimi interesi delavskega razreda in končno domišljati se mora najbolj

elementarne vsakodnevne interese in politično, družbeno akcijo delavskega razreda.

»Samo zavest, ki bo sposobna razviti ideologijo, ki je zasnovana na znanstvenem marksističnem pogledu, in ki izhaja iz kompletnih problemov in vprašanj, lahko delavci dvignejo nad svoj ozki in vsakodnevni horizont in samo taka ideologija prispeva k razredni socialistični samoupravljalni zavesti delovnih ljudi.« (V. Janžič)

Pomembno je, da v zvezi komunistov gojimo značaj ustvarjalne ideologije in nasprotujemo slehernemu zadovoljstvu in zapiranju v dogmatičnost družbene misli. Jasno se moramo zavedati, da 10-letno podcenjevanje teoretičnega dela usposabljanja in marksizma še ni popolnoma preseženo. Še vedno sta prisotna tako pragmatizem kot praktičizem v podcenjevanju idejnopolitičnega usposabljanja.

Franc Šetinc je zapisal, da »v samoupravni družbi narašča pomen teoretičnega dela in usposabljanja, ker so zvezi komunistov za uresničevanje vodilne vloge v vseh porah življenja potrebni argumenti, znanje, prepričanje in zgled. Potrebno je znanje, ki klije iz potreb prakse, iz nujnosti po spreminjanju sveta.«

To so nekatere premise, ki jih moramo imeti komunisti pred seboj, ko razmišljamo o idejnopolitičnem usposabljanju. Občinski komitei ZKS bo v letošnjem letu organiziral vrsto oblik usposabljanja od seminarjev za kandidate in novosprejete člane do politične šole in dopisne šole marksizma. Izkušnje kažejo, da je tam, kjer je raven znanja visoka, več revolucionarne vneme, več odločnosti in jasnosti, večja razumljivost nalog.

»Brez revolucionarne teorije ni revolucionarne prakse« Lenin.

JANKO PUČNIK

Čudežni vrtalni strojček v črnuški osnovni šoli

Zobno ambulanto so uredili tudi s prispevki organizacij združenega dela in krajanov

»Doslej smo sistematsko pregledali 425 otrok, šolskih in predšolskih. Med njimi je bilo le 96 otrok brez kariesa ali je bil ta že pozdravljen,« pove dr. Mojca Čigon-Javornik, stomatologinja zobne ambulante na osnovni šoli narodnega heroja Maksa Pečarja v Črnučah.

V projektu nove šole v Črnučah je bil za zobno ambulanto namenjen le en, skopo odmerjen prostor. V njem naj bi bili čakalnica in ambulanta hkrati. Gradbeni odbor pa je sklenil drugače. Med graditvijo so pridobili še en prostor, uredili so ustrezne instalacije in zobna ambulanta je danes taka, kot se za šolo s sodobnimi kabineti in laboratoriji spodobi.

S tem da so rešili prostorsko zadrego, pa se šola ni mogla otresti še drugih skrbi. Ambulanta je bilo treba tudi opremiti s sodobnimi medicinskimi napravami. Te pa so izredno drage. Šola sama tako velike investicije ni zmogla.

Spodbujena ob dejstvu, da gre za zdravje otrok, sta se svet šole in njena delovna skupnost odločila. Odposlali so pisma. Nič uradnega ni bilo v njih. Bila so to pisma z vpludno in ljubeznivo napisano vsebino brez sentimentalnega prizvoka.

Prvi in zelo hitro se je oglasil črnuški Energoinvest. Pritrldilno. Sledili so še drugi tozdi, razne delovne skupnosti in tudi zasebniki. Na plošči ob vho-

du v čakalnico ambulante so zapisana imena vseh, ki so prispevali prostovoljna sredstva.

S tako zbranimi sredstvi je šola lahko nabavila tiste naprave, ki so za sodobno zobozdravstveno ustanovo potrebne. Za »navadno« opremo, to je za opremo v čakalnici, pa je krila stroške šole iz lastnih sredstev in s pomočjo njene delovne skupnosti. Tudi učenci niso stali ob strani. Z veliko vnemo so zbirali papir in izku-piček zanj dodali k že zbranimu denarju.

Bežigraski zdravstveni dom je razen s strokovnimi nasveti, nabavo potrebnega in za otroška usta ter zobe prilagojenega inštrumentarija, poskrbel tudi za dragocenost, ki jo je v naši zobozdravstveni in zdravstveni službi na sploh zelo težko najti – za kadre. V zobni ambulanti delata stomatologinja in medicinska sestra stomatološke smeri.

Zobozdravstvena ambulanta v novi črnuški šoli je s »polno paro« začela obratovati septembra. Razen sistematskih pregledov, ki so dvakrat v tednu, pride v ambulanto po pomoč vsak dan od 12 do 16 otrok. Strah pred tistimi nesrečnimi svedri je kmalu premagan, saj zna ljubezniva zobozdravnica med plombiranjem obolelega zoba povedati toliko lepih besed. Po vsej šoli in zunaj nje gre glas, da ima tako mehko roko.

Dr. Mojca Čigon-Javornik tudi pove: »Premalo se zavedamo posledic nepravčasnega pregleda in zdravljenja zob pri otrocih. Kariesa je veliko. Pri šolarjih iz nižjih razredov je veliko že načetih kočnikov.«

Pri neki deklici je odkril pravi vzrok za močno natečeno brezgavko – težko razraščeno sedmico. Deklica je bila slabotna in je bila oproščena telovadbe. Zdravila se je z antibiotiki, ki pa niso pomagali. Po operativnem posegu razraščene sedmice se je deklici stanje izboljšalo. Zdaž že obiskuje telovadbo.

Zobozdravnica je izrekla tudi te besede: »Akcija za prostovoljne prispevke je hvalevredna zamisel. Priznanje za slušajoči vsi, ki so se akciji z razumevanjem odzvali. Še posebej se jim zahvaljujem za to.«

Velikega pomena, ki ga ima zobna ambulanta v šoli, se zavedajo tudi starši. Opraviti jim ni treba tiste dolge, zamudne poti do zobozdravnika, saj ga imajo njihovi otroci kar v šoli. Predšolske otroke vrtca Rezke Dragar pa popelje k zobozdravniku vzgojiteljica.

Vsem, ki so omogočili nemoteno delo ambulante, se svet šole in njena delovna skupnost, starši in šolarji tudi javno zahvaljujejo.

ZA AMBULANTO SO PRISPEVALI

Energoinvest Črnuče 70.000 din; Belinka 23.000; Mestna skupnost otroškega varstva 50.000; Soseska, Ljubljana 1000; GP Bežigrad 1000; IMKO, Ljubljana 10.000; OZ Projektivni ateljeji Ljubljana 1000; Društvo samostojnih obrtnikov, Ljubljana 15.000; Krajevna skupnost Črnuče-Nadgorica 10.000; Slovenija ceste, Ljubljana tozđ DSSS 15.000; Slovenijales, Ljubljana 8000; IMP, Ljubljana 7000; Tovarna dušika Ruše, tozđ nekovine, Ljubljana 2000; VVZ Rezke Dragar, Črnuče 6000; Učenci osnovne šole Maks Pečar 2982; Janez Grah, Črnuče 10.000; Marija Šavs, Črnuče 200; Jože Strgar, Črnuče 1500; Olga Strgar, Črnuče 1500; Jože Žugelj, Črnuče 1000; Anton Zgonc, Črnuče 2000; Ciril Burica, Črnuče 5000; Stane Špindler, Črnuče 1000; Antonija Jakša, Črnuče 2000; Šola Maks Pečar in njena delovna skupnost 50.000.

Skupaj so zbrali 296.182 dinarjev.

EDA KOMAVLI

35 BEŽIGRAJČANOV

Pohodniki na Pogoniku

V nedeljo, 23. septembra, je bila na Pogoniku pri Litiji velika prireditev ob 35. obletnici partizanskih napadov na prometne zveze, zbor borcev vseh partizanskih enot, ki so sodelovale v napadih na prometne zveze in 3. zbor aktivistov OF litijskega okrožja. Slavnostna govornika sta bila Viktor Avbelj, predsednik predsedstva SR Slovenije in Franc Poglajen-Kranjc, narodni heroj. Po govoru je bil tudi kulturni spored. Svečanosti se je udeležila tudi mladinska pohodna enota »Ljubljana – Mesto heroj«, ki jo je ustanovila mestna konferenca ZSMS Ljubljana. Od petinšestdesetih udeležencev pohoda jih je bilo kar 35 iz bežigrajske občine. Na pohod so odšli člani treh pohodnih enot, MPE Matija Udvarc, ki

deluje pri OO ZSMS Stožice, MPE I. tankovski odred, ki jo je ustanovila OO ZSMS GTŠ in MPE Rašiška četa, enote OK ZSMS Bežigrad. Razen teh so se pohoda udeležili tudi člani predsedstva OK ZSMS Bežigrad: predsednik Andrej Perko, Renato Korenčan, Ljiljana Duspura in Brane Završan.

Pohodniki so odšli na pot v soboto, 22. septembra ob sedmih zjutraj. Iz Besnice so odšli na Janče, kjer so kosili, imeli pa so tudi zgodovinsko uro, na kateri je Metod Jurčič, tajnik odbora II. grupe odredov, pripovedoval o bojih druge grupe odredov na Jančah ob prehodu na Štajersko. Z Janč so pohodniki krenili preko Male in Velike Štange na Kresniški vrh, kjer so zakurili kres in priredili družabni večer z domačimi mladinci. Pohodniki so prespali na seniku, v nedeljo zjutraj pa so odšli na Pogonik na prireditev. SAŠO JANKOVIČ

KS ČRNUČE-NADGORICA

Tabor na Vršiču

Na Črnučah ima Planinsko društvo za sabo že trideset let uspešnega dela. V zadnjih nekaj letih se je še posebno dobro razvil mladinski odsek, katerega naloga je seznaniti z gorami cibicane in pionirje. Odsek je organiziral dve vrsto izletov v Kamniške in Julijske Alpe, pa tudi v Karavankah so že bili. Samo letos so obiskali okoli petnajst vrhov. Največ organizacijskega napora in dela pa je zahteval šestdnevni planinski tabor na Vršiču.

Priprav na taborjenje so se lotili z vso resnostjo, kajti zavedali so se, da je to težka naloga. Dober nasvet je zlata vreden in zato so tabor pripravljali s pomočjo mladinskega odseka Jesenice. Po štirimesečnih pripravah so 7. avgusta napolnili nahrbtnike in se odpeljali na Vršič. Zbralo se jih je enaindvajset, od tega šestnajst z osnovnih šol Maksa Pečarja in Danile Kumar in pet mladinskih vodnikov.

Med taborjenjem so imeli predavanja o planinskih poteh in planinskem kodeksu, o zgodovini planinstva na Slovenskem; precej so izvedeli o nevarnostih v gorah ter o pomoči ob nesrečah v gorah. Najbolj zanimivi sta bili predavanja o gorskem cvetju in o Julijskih Alpah.

Po dvodnevem deževnem vremenu so se odpravili v Krnico. Najzahtevnejša, a tudi najzanimivejša, je bila tura na Prisojnik.

Letošnji tabor je zahteval kar precej stroškov. Še težje pa bi bilo, če mladim planincem ne bi priskočile na pomoč delovne organizacije z denarjem in drugim materialom. Tako so ob pomoči Energoinvesta, Gostinskega podjetja Rogovlc in gradbenega podjetja Bežigrad zbrali denar za šotore. Hrano so

prispevale Ljubljanske mlekarne, Medex, Droga, Emona, Triglav, Lek, ves sanitetni material pa Tosama iz Domžal.

Tabor je uspel, pridobili so si dragocene izkušnje, spoznali napore pri delu, to pa je pomembno za drugo leto, ko bodo spet šli taborit v gore. IRENA HVASTJA

KADITE?

Sami svoji grobarji

Ste kadilec ali kadilka? Pokadite na dan le nekaj cigaret, cel zavojček ali celo več? Mar ne veste, kako škodljivo je kajenje? Povzročila raka na pljučih, poleg tega kadilci pogosteje obolevajo še za boleznimi srca ter ožilja kot nekadilci. In ne samo to! Tobakov katran draži sluznico dihal, nikotin slabi vid ter hromi delovanje spolnih žlez. Da ne govorimo o tem, kako škoduje mati bodočemu otroku, ko prižiga cigarete. In še in še bi lahko naštevali, zakaj je kajenje tako škodljiva navada in razvada.

Toda čeprav se o škodljivosti kajenja iz leta v leto več govori (pri nas Rdeči križ vsako leto pripravi »teden boja proti kajenju«), številnejše so kadilske vrste. V Jugoslaviji je lani v povprečju pokadila vsaka odrasla oseba kar 2410 cigaret!

Vsak kadilec in kadilka sama sebi kdaj pa kdaj obljubita, da bosta nehala kaditi. In kako se zares odvaditi te ra-

zvade? Za začetek kadite cigarete z manj nikotina in katrana, ne pokadite nobene cigarete do konca, ampak le do polovice, tako boste vdihnili le 40 odstotkov nikotina in katrana, pa čim manj inhalirajte ter pokadite iz dneva v dan manj cigaret. Potem recite: »To je moja zadnja cigareta!«

Ker kajenje narašča, se spomnimo tehle sklepov iz leta 1972, ki jih je obravnavala skupščina SRS Slovenije na seji prosvetno-kulturnega zbora in na seji socialno-zdravstvenega zbora. Med drugim so tedaj sklenili naj bi vse delovne in družbenopolitične organizacije ter drugi sklicatelji sestankov, zborovanj, športnih prireditev prepovedali kajenje v zaprtih prostorih, predvsem pa naj bi mladino – še preden prižge prvo cigareto – seznanili z vsemi škodljivimi posledicami. Pa se lahko pohvalimo, da smo te sklepe uresničili?

N. Ž.

